

TAKEIDEN TOIMITUSTEN YLEISET SOPIMUSEHDOT

**Teknologiateollisuus ry:n takomoiden toimialaryhmän
vuonna 2005 hyväksymät.**

1. Käyttö

Näitä yleisiä sopimusehtoja sovelletaan, mikäli osapuolet ovat siitä kirjallisesti sopineet. Ehtojen muutoksista tai lisäyksistä on sovittava kirjallisesti. Muottitakeiden toimituksissa sovelletaan lisäksi standardia SFS-EN 10254:2001. Yleiset sopimusehdot tukevat mainitun standardin sisältämiä, muuttakeita koskevia teknisiä vaatimuksia ja täydentävät niitä osa-alueita, joita standardi ei määrittele.

2. Tuotetiedot

Osapuolten tuotetietoaineistoon sekä hinnastoihin sisältyvät tiedot ovat sitovia vain, mikäli niihin sopimuksessa erikseen viitataan.

3. Taapiirustukset ja muut asiakirjat

Kaikki taetta tai sen valmistusta koskevat piirustukset ja muut tekniset asiakirjat, jotka osapuolet ovat luovuttaneet toisilleen ennen sopimuksen tekoa tai sen jälkeen, ovat luovuttajan omaisuutta. Saamiaan piirustuksia, muita teknisiä asiakirjoja tai teknisiä tietoja osapuoli ei saa luovuttajan suostumuksetta käyttää muuhun kuin sovittuun tarkoitukseen. Niitä ei saa luovuttajan suostumuksetta kopioida, jäljentää, luovuttaa kolmannelle osapuolelle tai muulla tavalla saattaa kolmannen tietoon.

4. Työkalut

4.1 Sopimuksen täyttämiseen käytettävien työkalujen on oltava SFS-EN 10254:2001 kohdan 5 mukaiset. Lisäksi sovelletaan alla olevia kohtia 4.2–4.5.

4.2 Toimittaja vastaa työkalujen säilytyksestä toimitusaikana. Jos tilaajan omistamat työkalut jäävät toimittajan haltuun viimeisen sovitun toimituksen jälkeen, toimittaja vastaa niiden varastoinnista tilaajan vastuulla ja kustannuksella. Kaikki työkaluja koskevat velvoitteet päättyvät, kun viimeisestä toimituksesta on kulunut kolme vuotta. Toimittajan on kuitenkin ilmoitettava tilaajalle ennen kuin hän päättää romuttaa tai hävittää ne tai ryhtyy muuhun vastaavaan toimeen.

4.3 Tilaja päättää, vakuutetaanko hänelle kuuluvat, toimittajan säilyttämät työkalut. Tilaja maksaa vakuuttamisesta aiheutuvat kustannukset.

4.4 Työkalujen lähetyksen toimittajalle ja palautus tapahtuu tilaajan kustannuksella ja vastuulla.

4.5 Tilaja vastaa kaikista toimittajaan kohdistuvista, patentin, mallisuojaan, tavaramerkin tai muun yksinoikeuden alaisen taetutteen valmistusta koskevista poikkeusvaatimuksista kun valmistus tapahtuu tilaajan yksilöityjen ohjeiden, taapiirustusten, työkalujen tai muiden varusteiden mukaisesti.

5. Paino

Tilaajan ja toimittajan ennen taontaa laskemat painot ovat vain ohjeellisia ja hinta korjataan todellisen painon mukaiseksi, mikäli se poikkeaa lasketusta.

6. Toimitus

Takeet toimitetaan pakkaamattomina vapaasti toimittajalla, ellei toisin ole sovittu.

7. Toimitusaika ja viivästys

7.1 Mikäli toimitukselle ei ole määritelty täsmällistä ajankohtaa vaan ajanjakso, tämä alkaa sopimuksen tekemisestä.

7.2 Toimittajan on viipymättä ilmoitettava tilaajalle, mikäli hän ei pysty toimittamaan tuotetta sovittuun aikaan tai toimituksen viivästyminen on todennäköistä. Toimittajan on samalla ilmoitettava viivästyksen syy ja mahdollisuuksien mukaan arvioitu luovutusajankohta. Ellei toimittaja ilmoita viivästyksestä, hänen on kohtien 7.4–7.5 vaatimuksista riippumatta korvattava tilaajalle tälle ilmoituksen tekemättä jättämisestä aiheutuneet lisäkustannukset.

7.3 Mikäli luovutus viivästyy kohdassa 11 mainitusta syystä tai tilaajan teon tai laiminlyönnin vuoksi on toimitusaikaa jatkettava olosuhteet huomioon ottaen kohtuullisella ajalla. Toimitusaikaa on jatkettava siinäkin tapauksessa, että viivästyksen aiheuttava seikka ilmenee alun perin sovitun toimitusajankohdan jälkeen.

7.4 Ellei tuotetta toimiteta sovittuun aikaan, tilaajalla on oikeus periä sopimussakkoa sovitusta luovutuspäivästä lähtien. Sopimussakko on 0,5 % jokaiselta täydeltä viivästysviikolta. Se lasketaan toimituksen sen osuuden arvosta, jota ei voida viivästyksen vuoksi ottaa tarkoitettuun käyttöön. Sopimussakko on enintään 7,5 % laskuperusteena olevan toimitusosuuden arvosta. Sopimussakko on maksettava tilaajan sitä kirjallisesti vaatiessa, aikaisintaan kuitenkin toimituksen tai kohdassa 7.5 mainitun sopimuksen purkamisen jälkeen. Tilaja menettää oikeutensa sopimussakkoon, mikäli hän ei ole esittänyt sitä koskevaa kirjallista vaatimusta kuuden (6) kuukauden kuluessa siitä päivästä, jolloin toimituksen olisi pitänyt tapahtua.

7.5 Mikäli tilaajalla on oikeus saada kohdan 7.4 mukainen suurin sopimussakko eikä tuotetta ole vielä kukaan toimitettu, tilaaja voi kirjallisesti vaatia toimitusta lopullisen kohtuullisen, vähintään viikon mittaisen määräajan kuluessa. Ellei toimittaja toimita tuotetta määräajan kuluessa eikä tämä johdu tilaajan vastuulla olevasta syystä, tilaaja voi kirjallisesti toimittajalle ilmoittaen purkaa sopimuksen sen tuote-erän osalta, jota hän ei voi ottaa tarkoitettuun käyttöön. Tilajalla on sopimuksen purkautuessa oikeus vaatia korvausta kohdas-

sa 7.4 mainitun sopimussakon enimmäismäärän lisäksi niistä vahingoista, jotka toimituserän viivästyminen on aiheuttanut. Vahingonkorvaus on enintään 7,5 % sen erän kauppasummasta, jota sopimuksen purkamisen koskee. Tilajalla on sen lisäksi oikeus kirjallisesti ilmoittamalla purkaa sopimus, jos toimitus selvästikin viivästyy niin paljon, että tilajalla olisi oikeus kohdan 7.4 mukaiseen suurimpaan sopimussakkoon. Sopimuksen purkautuessa tilajalla on tällöin oikeus sekä suurimpaan sopimussakkoon että tässä kohdassa mainittuun vahingonkorvaukseen. Kohdan 7.4 mukainen sopimussakko sekä kohdan 7.5 mukainen sopimuksen purkamisoikeus ja siihen liittyvä rajoitettu korvaus ovat ainoat perusteet, joiden nojalla tilajalla on oikeus saada korvausta toimittajalta tämän viivästyksen perusteella. Tämä toimittajan vastuun rajoitus ei kuitenkaan ole voimassa, mikäli hän on toiminut törkeän huolimattomasti.

7.6 Mikäli tilaja toteaa, ettei hän voi ottaa toimitusta vastaan sovittuun aikaan tai että hänen viivästyksensä on todennäköinen, hänen on viipymättä ilmoitettava tästä toimittajalle kirjallisesti ilmoittaen samalla viivästyksen syyn ja mahdollisuuksien mukaan sen keston. Mikäli tilaja ei ota tuotetta vastaan sovittuun aikaan, hänen on silti suoritettava kaikki toimitukseen liittyvät maksut aivan kuin tuote olisi toimitettu. Toimittaja varastoi tuotteen tilajan puolesta ja vastuulla. Tilaja vastaa varastointiin ja tuotteen uudelleen lähettämiseen liittyvistä kustannuksista. Tilajan niin vaatiessa toimittaja vakuuttaa tuotteen tämän kustannuksella.

7.7 Ellei tilajan tässä kohdassa mainittu laiminlyönti johdu kohdassa 11 mainitusta syystä, toimittaja voi kirjallisesti vaatia tilajaa ottamaan tuotteen vastaan kohtuullisen ajan kuluessa. Jos tilaja toimittajasta riippumattomasta syystä ei ota tuotetta vastaan määräajan kuluttua, toimittaja voi tilajalle siitä kirjallisesti ilmoittaen purkaa sopimuksen tilajan syystä toimittamatta jääneen toimitusvalmiin erän osalta. Toimittajalla on tällöin oikeus saada korvausta siitä vahingosta, jonka tilajan laiminlyönti on hänelle aiheuttanut. Korvauksen enimmäismäärä on vastaanottamatta jääneen tuotteen arvoa vastaava osa kokonaiskaupphinnasta.

8. Maksu

8.1 Kauppahinta maksetaan osapuolten sopiman mukaisesti tai neljänätoista (14) päivän maksuajalla.

8.2 Ellei tilaja maksa sovittuun aikaan, toimittajalla on eräpäivästä lukien oikeus viivästyskorkoon, joka on toimittajan maassa noudatettavan lain mukainen.

8.3 Ellei tilaja maksa erääntyntä saatavaa kolmen (3) kuukauden kuluessa, toimittaja voi purkaa sopimuksen ilmoittamalla siitä kirjallisesti ja vaatia tilajalta korvausta sopimuksen purkautumisen aiheuttamasta vahingosta. Vahingonkorvauksen ylärajana on kauppahinta.

8.4 Toimittajalla on saataviensa vakuudeksi oikeus pidättää itsellään tilajalle kuuluvia työkaluja ja tuotteita, kunnes kaikki maksut on suoritettu.

9. Omistuksenpidätysehto

Tuote ja työkalut pysyvät toimittajan omaisuutena kunnes ne on täysin maksettu, mikäli kuin tällainen omistuksenpidätysehto on sovellettavan lain mukaan voimassa.

10. Vastuu virheistä

10.1 Toimittaja on velvollinen kohdissa 10.2–10.14 mainitun mukaisesti vaihtamalla tai korjaamalla poistamaan suunnitte-

lu-, raaka-aine- tai valmistusvirheistä aiheutuvat toimitetun tuotteen viat. Toimittajan edellä mainittu vastuu ei koske vikoja, joiden syynä ovat sellaiset suunnittelu-, raaka-aine- tai valmistusvirheet, joita hän ei ole itse aiheuttanut tai joista hän ei muuten vastaa.

10.2 Toimittajan vastuu koskee vikoja, jotka ilmenevät vuoden kuluessa tuotteen toimituksesta. Jos toimitettua tuotetta rasitetaan sovittua enemmän tai enemmän kuin sopimusta tehtäessä on edellytetty, lyhenee vastuu-aika vastaavasti.

10.3 Kun jossakin tuotteen osassa esiintynyt virhe on korjattu, toimittaja vastaa korjattusta tai vaihdetusta osasta kuten alkuperäisestä yhden vuoden ajan. Tuotteen muulta osalta vastuuta pidennetään vain sillä ajanjaksolla, jonka aikana tuotetta ei vian vuoksi voitu käyttää.

10.4 Tilajan on ilmoitettava toimittajalle virheestä sen ilmaannuttua kirjallisesti ilman aiheutonta viivästystä ja viimeistään kahden (2) viikon kuluessa kohtien 10.2, 10.3 ja 10.14 mukaan määräytyvän vastuuajan päättymisestä. Ilmoituksessa on mainittava, miten virhe ilmenee. Mikäli on syytä olettaa, että virhe saattaa aiheuttaa vahinkoja, ilmoitus on tehtävä heti. Mikäli tilaja ei ilmoita virheestä kirjallisesti tässä mainittujen määräaikaisten kuluessa, hän menettää oikeutensa vaatia virheen korjaamista.

10.5 Saatuaan kirjallisen ilmoituksen toimittajan on korjattava vika niin nopeasti kuin olosuhteet edellyttävät. Toimittaja vastaa tästä aiheutuvista kustannuksista kohtien 10.1–10.13 mukaisesti. Korjaus on suoritettava valmistuspaikalla, ellei korjaaminen käyttöpaikalla ole toimittajan mielestä tarkoituksenmukaisempaa. Mikäli korjaus suoritetaan valmistuspaikalla, tilajan on palautettava tuote valmistajalle. Mikäli osan irrottaminen ja jälleenasennus vaatii erityistä ammattitaitoa, toimittajan on suoritettava nämä työt. Mikäli tällainen ammattitaito ei ole tarpeen, toimittaja täyttää velvollisuutensa lähettämällä viallisen osan tilalle korjatun tai uuden osan.

10.6 Mikäli tilajan ilmoitettua viasta kohdan 10.4 mukaisesti käy ilmi, että vika on sellainen, josta toimittaja ei vastaa, tilajan on korvattava toimittajalle perusteettoman vikailmoituksen aiheuttama työ ja kustannukset.

10.7 Jos osaa irrotettaessa ja jälleenasennuksessa joudutaan puuttumaan tuotteeseen kuulumattomiin osiin, tilaja vastaa tästä aiheutuvasta työstä ja kustannuksista.

10.8 Kaikki korjaukseen tai vaihtoon liittyvät kuljetukset tapahtuvat toimittajan vastuulla ja kustannuksella. Tilajan on noudatettava toimittajan kuljetusohjeita.

10.9 Mikäli tuote on muualla kuin sovitussa määräpaikassa tai sellaisen puuttuessa toimituspaikassa, tilaja vastaa toimittajalle tästä vikaa korjattaessa aiheutuvista lisäkustannuksista.

10.10 Kohdan 10.1 mukaisesti uusiin vaihdettavat osat ovat toimittajan omaisuutta ja ne on luovutettava hänelle.

10.11 Ellei toimittaja tee korjauksia kohtuujassa, tilaja voi ilmoittaa hänelle kirjallisesti mihin mennessä ne on viimeistään suoritettava. Ellei toimittaja korjaa vikaa määräaikaan mennessä, tilajalla on oikeus harkintansa mukaan joko

- Teettää tarvittavat korjaukset tai uudet osat toimittajan kustannuksella ja vastuulla edellyttäen, että hän menettelee järkevästi ja kohtuullisesti. Korjauskustannukset eivät kuitenkaan saa ylittää kauppahintaa, tai niiden korvauksena
- Tehdä tarvittavat korjaukset itse ja vaatia hinnanalennusta enintään 15 % kaupphinnasta.

Mikäli vika on olennainen, tilaaja voi kirjallisesti ilmoittamalla purkaa sopimuksen. Tilaajalla on oikeus vaatia sopimuksen purkamista myös, mikäli vika ensimmäisessä mainitun korjauksen jälkeenkin on olennainen. Tilaajalla on sopimuksen purkautuessa oikeus saada kärsimästään vahingosta korvausta enintään 15 % kauppahinnasta.

10.12 Toimittaja ei vastaa tilaajan hankkimasta raaka-aineesta johtuvista vioista.

10.13 Toimittaja vastaa vain sovituissa työskentelyolosuhteissa ja tuotetta oikein käytettäessä syntyneistä vioista. Toimittaja ei vastaa vioista, jotka aiheutuvat luovutuksen jälkeen ilmenneistä syistä, eikä myöskään vioista, jotka aiheutuvat huollon puutteellisuudesta tai asennuksen virheellisyydestä, ilman toimittajan lupaa tehdyistä muutoksista tai tilaajan väärin tekemistä korjauksista. Vastuu ei myöskään kata normaalia kulumista ja huononemista.

10.14 Siitä huolimatta, mitä kohdissa 10.1–10.13 on määrätty, toimittaja ei vastaa mistään tuotteessa ilmenevästä viasta pitempään kuin kaksi (2) vuotta kohdassa 10.2 mainitun vastuajan alkamisesta luettuna.

10.15 Toimittajan vastuu vioista rajoittuu kohdissa 10.1–10.14 mainittuihin tapauksiin. Hän ei vastaa esim. aiheuttomasta työstämisestä, tuotantotappioista, saamatta jääneestä voitosta tai muusta taloudellisesta seurannaisvahingosta. Tätä rajoitusta ei kuitenkaan sovelleta, jos toimittaja on syyllistynyt törkeään huolimattomuuteen.

11. Ylivoimainen este (force majeure)

11.1 Seuraavia seikkoja pidetään ylivoimaisena esteenä, mikäli ne estävät sopimuksen täyttämisen tai tekevät sen kohtuuttoman vaikeaksi: Työselkkaus ja muut olosuhteet, joihin osapuolet eivät voi vaikuttaa, kuten esimerkiksi tulipalo, sota, liikekannallepano tai vastaavat sotilaskutsunnat, pakko-otto, takavarikko, valuuttarajoitukset, kapina, kuljetuskaluston puute, yleinen tavarankiukkuus, käyttövoiman saannin rajoitukset sekä alihankkijoiden toimitusten virheellisyys tai viivästyminen tässä kohdassa mainituista syistä. Edellä mainitut olosuhteet hyväksytään ylivoimaiseksi esteeksi vain, mikäli niiden vaikutusta sopimuksen täyttämiseen ei voitu sopimuksen tekohetkellä ennakoida.

11.2 Ylivoimaiseen esteeseen vetoavan on ilmoitettava välittömästi toiselle osapuolelle kirjallisesti sen ilmaantumisesta sekä sen päättymisestä. Mikäli tilaaja vetoaa ylivoimaiseen esteeseen, hänen on korvattava toimittajalle tuotteen suojaamisesta ja varastoinnista aiheutuvat kustannukset.

11.3 Siitä huolimatta, mitä näissä ehdoissa on muuten mainittu, kumpikin osapuoli voi purkaa sopimuksen ilmoittamalla siitä kirjallisesti, mikäli sopimuksen täyttäminen viivästyy kohdassa 11.1 mainitusta syystä yli kuusi (6) kuukautta.

12. Erimielisyydet. Sovellettava laki

Sopimuksesta aiheutuvia erimielisyyksiä tai siihen liittyviä seikkoja, joita ei osapuolten välisissä neuvotteluissa ole saatu ratkaistua, käsitellään toimittajan maan tuomioistuimessa toimittajan maan lakia soveltaen.

Tilaukset:

Teknologiainfo Teknova Oy/Julkaisumyynti,
Eteläranta 10, PL 10, 00131 Helsinki
Puh. (09) 1923 381/julkaisumyynti
faksi (09) 624 462
www.teknologiainfo.net

